

OTSUS

11.01.2021 nr 5-5/2021-002

Koondumisele nr 33/2020 Maksekeskus Holding OÜ, Innovative Logistics OÜ, Vanasarvik OÜ, DIGIO OÜ, OÜ Merre, Taip OÜ / Mobire Group OÜ loa andmine

1. Koondumine

15.12.2020 sai Konkurentsiamet koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Maksekeskus Holding OÜ (registrikood 12257075), Innovative Logistics OÜ (registrikood 14686892), Vanasarvik OÜ (registrikood 14724138), DIGIO OÜ (registrikood 11671542) 14.12.2020 äriühingu Mobire Group OÜ (registrikood 14792996) 53% osade müügilepingu. Samaaegselt sõlmiti Mobire Group OÜ osanike leping ning tehingu tulemusena kuulub Mobire Group OÜ äriühingute Maksekeskus Holding OÜ, Innovative Logistics OÜ, Vanasarvik OÜ, DIGIO OÜ, OÜ Merre (registrikood 12374533) ja Taip OÜ (registrikood 14046135) ühise valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 16.12.2020 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Maksekeskus Holding OÜ, Innovative Logistics OÜ, Vanasarvik OÜ, DIGIO OÜ, OÜ Merre, Taip OÜ ja Mobire Group OÜ.

Maksekeskus Holding OÜ on valdusettevõtja, mis kuulub AS Inbank (registrikood 12001988) valitseva mõju alla. AS Inbank on Eestis registreeritud krediidasutus, mis ei kuulu ühegi ettevõtja valitseva mõju alla ning mille võlakirjad on noteeritud Nasdaq Tallinna börsil. Suurim aktsionär on Cofi Investeeringud OÜ (25,8%), teiste aktsionäride

osalused jäävad alla 10%. AS Inbank pakub tarbijafinantseerimise (järelmaks, väikelaenu) ja hoiustamise tooteid. AS Inbank tegutseb Eestis, Lätis, Leedus ja Poolas ning kaasab hoiuseid Saksamaalt, Austriast ja Hollandist.

Innovative Logistics OÜ ainus osanik on füüsiline isik Rainart Ots (isikukood 38411140302). Innovative Logistics OÜ põhitegevuseks on investeerimine võlakirjadesse, väärtpaberitesse ja finantsvahenditesse.

Vanasarvik OÜ ainus osanik on füüsiline isik Maldon Ots (isikukood 35805260311). Vanasarvik OÜ põhitegevuseks on investeerimine võlakirjadesse, väärtpaberitesse ja finantsvahenditesse.

DIGIO OÜ ainus osanik on füüsiline isik Andrus Valma (isikukood 37703154713). DIGIO OÜ põhitegevuseks on finantsinvesteeringute tegemine. Andrus Valma on samuti ainus osanik äriühingus BioGreen OÜ (registrikood 11437094), mis tegeleb enda või renditud kinnisvara üürileandmise ja käitusega.

OÜ Merre ainus osanik on füüsiline isik Merit Ots (isikukood 48109220355). OÜ Merre põhitegevuseks on investeerimine, ärialane nõustamine ning kinnisvara üürileandmine ja käitus. OÜ Merre omab valitsevat mõju KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ (registrikood 10703702) üle, mille põhitegevuseks on kindlustusvahendus ja sellega seotud konsultatsioonid. Merit Otsa valitseva mõju alla kuulub veel Finsy OÜ (registrikood 14827996), mille põhitegevuseks on programmeerimine.

Taip OÜ ainus osanik on füüsiline isik Ansi Arumeel (isikukood 37803300335). Taip OÜ põhitegevuseks on ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine.

Mobire Group OÜ on äriühing, mille osakapital jaguneb koondumise eelselt osanike vahel järgmiselt: Innovative Logistics OÜ (20,05%), Vanasarvik OÜ (50,29%), DIGIO OÜ (26,83%), OÜ Merre (2,17%), Taip OÜ (0,67%).

Mobire Group OÜ tegeleb sõiduautode ja väikebusside täisteenusrendi teenuste pakkumisega ning kasutatud sõidukite müügiga. Mobire Group OÜ tegutseb oma tütarettevõtjate kaudu Eestis (Mobire Eesti AS), Lätis (Mobire Latvija SIA) ja Leedus (UAB „Mobire Lietuva“).

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate esitaja hinnangul puuduvad koondumise osaliste tegevuste vahel horisontaalsed kattuvused.

AS Inbank (mille kontserni kuulub Maksekeskus Holding OÜ) pakub valdavalt eraklientidest tarbijatele autoostu finantseerimiseks kahte väikelaenu toodet (autolaen ja autoliising, kuid viimane ei ole sisult liisingutoode võlaõigusseaduse tähenduses). Mobire Group OÜ pakub sõiduautode ja väikebusside täisteenusrenti ning müüb kasutatud sõidukeid. Pakutav täisteenusrent on olemuselt sarnane liisingutoodetega, kuid erinevalt liisinguteenusest (eelkõige kapitalirent) ei osteta sõidukit rendiperioodi lõppedes tavaliselt välja. Täisteenusrenti kasutavad kliendid, kes eelistavad kogu sõidukiga seonduva teenuse osta ühe paketina (ega soovi ise tegeleda sõidukite hooldamise ning seotud teenustega).

Kõnealuse koondumise puhul ei ole Konkurentsiameti hinnangul vajalik võtta lõplikku seisukohta selles osas, kas Inbank AS ja Mobire Group OÜ poolt pakutavate teenuste puhul on tegemist liisinguga. Isegi juhul, kui lugeda nimetatud teenused liisinguks, jääks koondumise osaliste ühine turuosa oluliselt väiksemaks kui 15% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Eesti Liisingühingute Liidu statistika kohaselt olid suurimad turuosalistel liisingu kaubaturul 2019. lõpu seisuga Luminor Liising AS (turuosa 29%), Swedbank Liising AS (27%) ja SEB Liising AS (24%).¹ AS Inbank ega Mobire Group OÜ ei ole Eesti Liisingühingute Liidu liikmed, samuti jäävad nende turuosad oluliselt madalamaks.

Koondumise osaliste tegevuste vahel esineb vertikaalne seos Mobire ja KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ tegevuste vahel (Mobire ostab täisteenusrenti pakkumiseks KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ-lt kahjukindlustuse maakleriteenust), kuid selline seos on väikesemahuline ning oli olemas juba enne koondumist.

¹ Konkurentsiameti 17.07.2020 otsus nr 5-5/2020-025 AS LHV Pank / Danske Bank A/S Leedu filiaali osa, lk 4

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Eelnevat arvestades ei kaasne käesoleva koondumisega horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi tähenduses ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Maksekeskus Holding OÜ, Innovative Logistics OÜ, Vanasarvik OÜ, DIGIO OÜ, OÜ Merre, Taip OÜ / Mobire Group OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 11.01.2021 otsuse nr 5-5/2021-002
ärakiri on samane originaaliga.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 13.01.2021